

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvzemati nedelje in praznike. — Inserati do 80 petti vrstl à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petti vrstl Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.— za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vratajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slovensk trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

IX Krt 6/40-13

V IMENU NJEGOVEGA VELICANSTVA KRALJA!

Oktrojno kot zbornino sodišče v Ljubljani je v slednem dne 18. 10. 1940, s katero je bila določena glavna razprava, razpravljalo dne 23. 10. 1940 javno pod predsednikom sos. Brelihu Ivana, v navzočnosti sos. Lederha Rajka in sos. dr. Felaher Julija kot sodnikov in n. p. Prijatelja Marijana kot zapisnikarja, v prisotnosti zastopnika zas. tožilca dr. Števila Antona, obtoženega v branilcu dr. Krivica o obtožbi, katero je dvignil zaseben tožilec Zajec Adolf zoper Zupančiča Josipa, zaradi prest. po čl. 52/II zakona o tisku, in je po predlogu tožilca, na se obtoženec odsodi v smislu obtožbe dne 23. 10. 1940 redosledno tako:

Zupančič Jože, sin pok. Antona in pok. Uršule roj. Zupančič, rk. vere, rojen 1. III. 1894 v Zavratnici pri Višnji gori, stanuje v Ljubljani, Kersnikova 8, pristojen v Ljubljano, novinar, urednik Slovenskega Naroda, ozemljen, brez premoženja, je kaznovan po zakonu o tisku,

j e k r i v .
da je v številki 97 v Ljubljani izhajajočega dnevnika Slovenski Narod z dne 27. 4. 1940 kot urednik na vedenega lista na festi strani v četrtem stolpu postavljal stedeči članek:

»Učitelj pretepel kmečkega fanta. Novo mesto, 26. aprila. — Učitelj Zajec Adolf iz Cadreža je napravil z družino izlet v okolico. Da bi ne delal nepotrebni ovinkov po cesti, se je postavil poliški poti in končno tudi že posejanih v obdelanih njiv, po katerih je močno pečali. Ko je šla vsa družina čez posejane in obdelane njive, last posestnika Drenika iz Vinjeve vrha pri Beli cerkvi, je stopil proti Zajcu domači sin Drenik Alojz, ki je Zajcu seveda hoč čez obdelane njive prepovedal. Kako si je Zajc že prepoval to matično, je razvidno najbolj iz dejstva, da je pobral v bližini kol, s katerim je začel neusmiljenno obdelovati posestnikovega sina. Napadalec je Dreniku prizadel težke poškodbe na glavi, zaradi katerih je moral fant v bolnično usmiljenih bratov v Kandiju.

Tako pravi ena verzija. Ni pa seveda izključeno, da je bil učitelj Zajec primoran sej in poti in da je ravnal samo v silohranje. S tem je zakril prestopek po čl. 52/II tisk. zakona, ker je pribolj v zasebnem tožilju nekaj nerescenega, kar utegne skodovati njegovih čast, dobremu imenju in družbenemu ugledu in se vsled tega

o b o s d i :

po čl. 56/2 t. z. z. uporab \$ 71/5 kz. na 600.— tun in 600.— din, skupaj 1.200.— din denarne kazni, plačljive v 8 dneh po pravnomočnosti sodbe in spremljive ob neiztežljivosti v 20 dneh zapor;

po čl. 62 t. z. na plačilo materialne odškodnine v znesku 1.000.— din zasebnemu tožilju Zajcu Adolfu, plačljive po čl. 40 t. z. v 14 dneh po pravnomočnosti sodbe;

po čl. 63 t. z. pa, da mora na svoje stroške dati objaviti dispozitivni del te sodbe na čelu lista »Sloven. Narod« in to v eni od prvih dveh številk, ki izideta po dostaviti pravnomočne sodbe obtoženemu;

po čl. 63 t. z. pa, da mora na svoje stroške dati objaviti dispozitivni del te sodbe na čelu lista »Sloven. Narod« in to v eni od prvih dveh številk, ki izideta po dostaviti pravnomočne sodbe obtoženemu;

po čl. 310 in 314 k. povrnil vse stroške kazenskega postopanja v 8 dneh po pravnomočnosti sodbe in stroške ev. izvršitve zaporne kazni, kateri stroški se izrekajo za izterjivo ter da mora v smislu po čl. 314 a. k. plačati povprečno v znesku 500.— din.

V Ljubljani, den. 25. okt. 1940.
Prijatelj 1. r. Brebil 1. r.

OKROZNO SODIŠCE V LJUBLJANI.

Prvi razgovori Molotova v Berlinu

Po nekaterih trditvah gre za razširjenje gospodarskega sodelovanja, po drugih pa tudi za ureditev raznih problemov na Bližnjem in Daljnem vzhodu

Berlin, 13. nov. i. Včeraj ob 10. je prišel s posebnim vlakom v Berlin predsednik sovjetske vlade in komesar za zunanjost zadeve Molotov. Po slovensem sorenju na postaji kjer ga je pozdravil zunanj minister Ribbentrop. Se je ob 11. odpeljal z več spremjevalci v novo kancelarsko palaco kjer je obiskal zunanjega ministra.

Ob 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Na 15. je predsednik sovjetske vlade sprejel poglavar nemške države Hitler v kancelarski palaci. Razgovori oba državnikov sta prisostvovala tudi zunanj minister Ribbentrop in pomočnik zunanjega ministra.

Razprodane predstave **VDOVA** zadovoljil občinstvo v vsakem pogledu. Soglasno je mnenje, da tako lepega umetniškega dela že dolgo ni bilo v Ljubljani na kinematografskem platnu — V gl. vlogah: Emma Gramatica — Isa Pola — Ruggero Ruggeri ltd. Obenem predvajamo domači film

Odkritje spomenika kralju Aleksandru I. v Ljubljani

Danes premiera zabavne filmske komedije s THEOM LINGENOM
KINO MATICA — Tel. 22-41 **KORAJŽA VELJA!!**
Predstave ob 16., 19. in 21. ur. V glavnih vlogah še: Gustav Fröhlich in Marja Andergast
KOMICKNE SITUACIJE! SMEH!
Režija: Hans von Wolzogen ZABAVA!

OPASNE STEZE V glavnih vlogah: Bok Baker.
Danes ob 16., 19. in 21. ur. Bob je pravi krovov z divjega zapada z vsemi vrlinami, ki odlikujejo te romantične junake: hrabrost, moč, sigurna roka, plemeno srce in zdrav humor. Poleg tega svira Bob odlično na kitaro in ima lep in pričujljiv glas, tako da je tudi kot pevec odličen umetnik. PREMIERA DANES! KINO SLOGA, tel. 27-30

Konference v Washingtonu

Za povečanje pomoči Angliji in obrambo ameriških interesov na Pacifiku

Washington, 13. nov. s. (Ass. Press). Tu je bila včeraj važna konferenca, ki so se je udeležili zunanj minister Hull, vojni minister Stimson in mornarski minister Knox. Iz dobro poučenih krogov se je zvedelo, da se je konferenca privoljila.

1. s povečanjem materialne pomoči Angliji,
2. z ojačanjem ameriške vojske, mornarice in letalstva na Filipinih v svrhu obrambe ameriških interesov na Daljnem vzhodu.

Washington, 13. nov. s. (Ass. Press). Zunanj minister Hull je imel včeraj dajško konferenco z avstraliskim poslanikom Caseyem. Pozneje je izjavil Casey novinarjem, da je v razgovoru s Hullom proučil položaj glede obrambe južnega dela Pacifika. Casey je dejal dalje, da se bodo pogajanja v tem vprašanju med Avstralijo in Ameriko nadaljevala v še večjem obsegu, ko se bo angleški veleposlanik lord Lothian vrnil iz Londona v Washington. V zvezi s temi razgovori napovedujejo

v dobro poučenih krogih, da bodo tudi pogajanja med Zedinjenimi državami in latinsko-ameriškimi državami glede skupne obrambe zapadne poloble v kratkem pospešeni.

Ottawa, 13. nov. s. (Reuter). Ameriški in kanadski delegati so tu včeraj podpisali sporazum glede sodelovanja policije in imigracijskih oblasti obej držav proti delovanju subverzivnih elementov ali tujih agentov.

Zblizanje Zedinjenih držav z Mehiko

Washington, 13. nov. s. (Ass. Press). Ameriška vlada je uradno priznala novo izvoljenega mehiškega predsednika Camacha. Obenem je bilo določeno, da bo novo izvoljeni predsednik Zedinjenih držav Wallace prisostvoval slovenski zapisi nevega mehiškega predsednika dne 1. decembra. V tem vidiš nov poškus Zedinjenih držav, da ustvarijo čim tesnejše stike z latinskim ameriškim državami.

Velika Britanija in Irska

Predlog za britanska imperialna oporišča na Irskem

Ottawa, 13. nov. s. (Reuter). V kanadskem parlamentu je sroči vodja konservativne stranke Hanson načel debato o vprašanju angleških mornarskih in letalskih oporišč na Irskem. Hanson je dejal, da je odlokitev irske vlade, da bo dovoljila takia oporišča Angliji, kakor tudi tolmačenje neutralnosti s strani irske vlade na največjih groženjih za Anglijo v sedanji vojni. De Valera nudi s svojim stališčem v tej zadevi važno pomoč Nemčiji in Italiji. Zato bi bilo proti temu vsekakor potrebno nekaj ukremiti. Kanadska vlada,

je dejal Hanson, nai bi predlagala, da odstopa Irski dve svoji luki ob zapadni irski obali Kanadi za uporabo vsem prekomorskim delom angleškega imperija. Prav tako naj bi za imperialna oporišča Irski odstopila letalska oporišča ob svojih južnih in zapadnih obalah. Hanson je predlagal, naj bi Kanada vsaj poskušila postaviti tak predlog Irski, ker je Kanada od nekdaj z Irsko v prijateljskih odnosa. Obenem naj bi si zagotovila v tej zadevi tudi pomoč vlade Zedinjenih držav.

Obnovljeni letalski napadi na Anglijo

Snočni napadi nemških letal na London so trajali več ur ter so se proti jutru ponovili

London, 13. nov. s. (Reuter). O napadih sovražnih letal na Anglijo preteklo noč objavljajo novinarske agencije naslednjih podatkov:

Napad na London se je pričel zgodaj zvečer in je trajal brez presledka več ur. Protiletalsko topništvo je streljalo brez presledka. Nato je nastal daljši odmor, vendar pa so se napadi proti jutru ponovili. Zvečer so sovražna letala enkrat napadla istočasno iz štirih smeri. Spuščeni je bilo zlasti mnogo raket na padalih.

Drugod so bili izvršeni napadi na zapadni del srednje Anglie ter na severozapadni in južno-zapadni del države. V Liverpoolu je bilo vrženih več eksplozivnih bomb. Nekaj ljudi je bilo ubitih in ranjenih, zdi se pa, da skoda, ki je bila povzročena v Liverpoolu, ni posebno velika.

15 bomb je bilo vrženih na neko mesto v južnovzhodni Angliji. Več his je bilo razdeljenih, dve osebi sta bili ubiti.

Angleško uradno poročilo

London, 13. nov. s. (Reuter). Letalsko in notranje ministarstvo javljata v svojem današnjem izjutriju komuniketu:

Sovražni letalski napadi na Anglijo so se pretekelo noč obnovili. Jasná mesečina

je omogočala večjo letalsko aktivnost. Napadi so imeli dokaj velik obseg in so veleni raznim delom države. Glavni predmet napadov je bil zoprek London. Bomba pa so bile vržene tudi na sredino Anglije in pokrajino ob reki Mersey.

V Londonu so trajali napadi skoraj vso noč. Povzročena škoda je sicer razsežna, toda v primeri obsegom napada naitezje znacilna. Na več točkah v Londonu je bilo več ljudi ubitih.

V srednji Angliji in ob reki Mersey povzročena škoda ni velika in je število človeških žrtv primeroma majhno.

Angleški napadi na Nemčijo

London, 13. nov. s. (Reuter). Letalsko ministrstvo je objavilo dani naslednji komunikate:

Pretekelo noč so angleški bombariki izvršili več napadov na objekte v Nemčiji in zasedenih ozemljih. V Nemčiji so bili bombardirane tovarne, umetnega goriva in bencinska skladnišča ter tovorni kolodvori, ob obalah pa nemške invazijske lučke, med njimi oporišča nemških podmorincov v Lorientu.

Weygand organizira v Afriki novo francosko vojsko

Tolmačenje angleškega lista o možnosti novega preokreta v francoski zunanjosti politiki

Boston, 13. nov. s. Mnogo citirano glasilo IMCA, Christian Science Monitor, posveča veliko pozornost dejству, da se general Weygand ni vrnil predvčerajšnjim iz Afrike v Vichy, kakor je bilo v prvotnem programu njegovega potovanja določeno. List misli, da ima lahko dejstvo, ker je ostal nadalje v Afriki, zelo resno ozadje. Opozorja, da so Petain, Laval in Weygand upali, da bodo lahko na podlagi sodelovanja z Nemčijo pomagali Franciji zopet k življenju na novi podlagi, doslej pa nemško-francosko sodelovanje še ni rodilo velikih uspehov. 1.800.000 francoskih vojnih ujetnikov je še vedno v Nemčiji in težkem položaju poleg tega pa je položaj Francije, zlasti glede prehrane prebivalstva neugoden. Tako se je med francoskim prebivalstvom zopet pričelo pojavljati v vedno večji meri prepranje, da lahko Francija samo z znago Anglije zopet doseže svoje nekdanjo moč. To gibanje neslovenskih narodov je po mnenju lista tako močno, da je prišla vlada v Vichyju

v težaven položaj. Ponovna izvolitev Roosevelta za predsednika Zedinjenih držav je tudi še utrdila vero v moč demokracije boli neko dajško prei.

Medtem je prišlo poročilo, da je general Weygand, ki mu je dala vlada v Vichyju popolno politično in vojaško oblast nad kolonijami v Afriki, podal izjavbo, da Francija ne bo odstopila niti pedi svete zemlje, znano pa je, da je bate Nemčija računalna s sporazumom glede Afrike na takih podlagi, da bi Francije odstopile nekaj svojih kolonij Spaniji in Italiji.

Christian Science Monitor pravi, da je Weygandova izjava, da Francija ne bo odstopila kolonij, naletela na zelo neugodni spremem s nemškimi krogovi. Bač je nemška vlada zahtevala, da naj se Weygand takoj vrne v Vichy in baje je maršal Göring celo spročil Lavalu, da v nasprotju s primeru nadaljevanje nemško-francoskih pogojani ni možno.

Weygand se za sedaj kljub temu ni vrnil. Christian Science Monitor misli, da

Predstave ob 16., 19. in 21.15 ur!
KINO UNION — Tel. 22-21

Zivilski trg

Ljubljana, 13. novembra

Jutranji nalivi so preprečili večji dovoz živil na trg, zato je bilo danes naprodaj znatno manj zelenjave, sadja in perutin, kakor v soboto. Zato tudi ni bilo naprodaj na debelo zelje v krompirju.

Med tem ko se cena zelenjave in sočivja še ne spreminja mnogo, se naglo podražujejo jabolka. Na kmečkem sadnem trgu so naprodaj le jabolka — niti hruški, zimske vrst, navadno ni vec — kostanj je zraspoljan. Danes je bilo sadje najbržek nekoliko dražje tudi zaradi slabšega dovoza. Lepša zimska jabolka so se že podražila na 8 do 9 din kg, približno za dinar prvi kg od zadnjega tedna. Meščani bodo v tej sezoni potrabil mnogo manj sadja, kar prejšnje leto. Tudi dovoz grozdov v Ljubljano je bil v tej jeseni mnogo slabšek kakor druga leto. Zdaj je še naprodaj nekaj smedrevskega grozdovja, ki pa je že slabšo ohranjen; prodajajo ga po 14 do 16 din kg.

Posebno smo bili prizadeti zaradi podražitve jajc. Jajca pač spadajo med najva-

nejsa živila, kakor moka, krompir in mleko. Vendar morajo ljudje čedalje bolj varčevati tudi pri jajcih. O snemilih cenah jajc ni mogode govoriti. Tako prodajajo jajca v mlekarah tu in tam celo po 2.25 din. med tem ko so na trgu po 1.5 do 1.75 din nekatere dni, včasih jih pa gospodinja ne more dobiti izpod 2 din kos. Gospodinje se tudi premalo zatekajo v lokal tržnega urada, da bi ugotovile, ali so kupile sveža jajca ali ne. Tako se dogaja, da mlekarica gospodinja ugotovi Šele doma, da je kupila gnila jajca in jih celo plačala po 2 din. V teh časih ni malenkost, če moraš zavreči draga plačana živila. Natancna kontrola nad prodajo jajc ni mogoda, zato tudi skoraj vse prodajalke trde, da prodajajo sveža jajca, čeprav je res svežih jajc zelo malo naprodaj. Gospodinje si žele, da bi bile cene jajc maksimirane, saj bi pač ne smeli dopuščati, da bi se nadaljuje podraževanje. Jajce po 2 din je vsekakor že najvišja cena tudi v primeru s cenami najbolj podraženih živil in zlasti v razmerju s cenami prejšnjega leta. Upoštevati je treba, da so se jajca podražila za najmanj 100%, torej mnogo bolj kakor večina drugih živil.

Stalni prodajalci sadja in sočivja na trgu tožijo, da je malo prometa tudi ob težkih dneh. Leto so bili še posebno prizadeti, ker je šlo sadje mnogo manj v denar. Zelo se je podražilo tudi južno sadje in zato ga ljudje seveda kupujejo manj. Najbolj so se podražile grške rožine, od 12 do 30 din kg.

Stalni prodajalci sadja in sočivja na trgu tožijo, da je malo prometa tudi ob težkih dneh. Leto so bili še posebno prizadeti, ker je šlo sadje mnogo manj v denar. Zelo se je podražilo tudi južno sadje in zato ga ljudje seveda kupujejo manj. Najbolj so se podražile grške rožine, od 12 do 30 din kg.

Ljudski univerza v Prirodoslovnu društvo: predavanje univ. prof. dr. Aleksander Maklakovca »Tisk kot vzrok zločina ob 20. v mall Filharmonici dvorani

Društvo »Pravnik«: predavanje univ. prof. dr. Metoda Dolence »Kazenskopravna presoga podatka, naslove in pomoči ter sočivni pojavove ob 18. v dvorani justične palače št. 79

Belečinica

KOLEDA R
Dan: Sreda, 13. novembra: Stanislav Kostka

DANAS NJE PRIREDITVE

Kino Matiča: Korajža velja

Kino Sloga: Opasne steze

Kino Union: Vdoča

Razstava Kluba neodvisnih v Jakopičevem paviljonu odprtja ob 9. do 18.

Ljudski univerza v Prirodoslovnu društvo: predavanje univ. prof. dr. Aleksander Maklakovca »Tisk kot vzrok zločina ob 20. v mall Filharmonici dvorani

Društvo »Pravnik«: predavanje univ. prof. dr. Metoda Dolence »Kazenskopravna presoga podatka, naslove in pomoči ter sočivni pojavove ob 18. v dvorani justične palače št. 79

DEZURNE LEKARNE

Dan: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočevč, Celovška cesta 62, Gartus, Moste — Zaloška cesta 47.

Oz pod sita

Vsi tožimo vendar je treba včasih tudi priznati, da pri nas še ni hudo. Če je zavala povsod velika draginja pa je vsaj že napredoval precej blaga, ki ga nekateri kujujo, kako da je napo zastonj. Toda dovolj je še drugih znakov k kažju, da preživljamo dobre čase. Događa se namreč, da nekateri kupci še nosijo zamenjati blago. Naši trgovci so pa tudi znani po svoji ustrežljivosti ter vlijnosti, da že nihova ljubeznitvost ustvarja med kupci — ki so pesimistično razpoloženi — iluzijo dobro časov.

To pravilo lahko dokažemo tudi z izjemo. Kupci pa včasih zmotijo da so vsi trgovci tako ustrežni, kakor jih je večina v Ljubljani. Te dni se je gospa ki te vrnila blago v neki trgovini, prepričala, da je ustrezljiv res tepla čednost in da je ni mogoče pričakovati od kogar koli trgovca jo blago zavrniti. Naši trgovci so pa tudi znani po svoji ustrežljivosti ter vlijnosti, da že nihova ljubeznitvost ustvarja med kupci — ki so pesimistično razpoloženi — iluzijo dobro časov.

To pravilo lahko dokažemo tudi z izjemo. Kupci pa včasih zmotijo da so vsi trgovci tako ustrežni, kakor jih je večina v Ljubljani. Te dni se je gospa ki te vrnila blago v neki trgovini, prepričala, da je ustrezljiv res tepla čednost in da je ni mogoče pričakovati od kogar koli trgovca jo blago zavrniti. Naši trgovci so pa tudi znani po svoji ustrežljivosti ter vlijnosti, da že nihova ljubeznitvost ustvarja med kupci — ki so pesimistično razpoloženi — iluzijo dobro časov.

Iz Kamnika

— Poslovili smo se v soboto zvečer od našega br. Andreja Hribarja. Restavracija Narodne čitalnice je bila zasedena do zadnjega kotička, kljub temu, da so se nekateri plisneno opravili, nekateri pa so poslali namesto tega tudi lepe zneske za zgradbo doma. To je našemu br. blagajniku še najbolj ugašalo. V imenu vseh se je od njega poslovil starosta br. Tone Knez in mu v znak hvaležnosti izročil državno priznanje Kozolec z žitom, v ozadju pa krasne Kamniške planine, delo našega pričnjanega akad. slikarja Makska Koželja. Pripominkamo, da se denar za darilo zbrali člani uprave sami med seboj

DNEVNE VESTI

— I vse naše cenjene inserente obvestimo, da sprejema uprava našega lista oglaša vsak dan do 11. osemnajstih primerih pa tudi do 11.30. Pripomnimo, da se oglasi v našem listu niso podražili.

— Plačilni promet s Francijo obnovljen. Devizno ravnateljstvo Narodne banke je obvestilo vse pooblaščene zavode za promet z devizami in valutami, da lahko zoper sprejemajo plačila v kliningu s Francijo. Ob izplačilih bodo veljali na naslednji tečaji: 1. za vsa vplačila in izplačila, nanašajoča se na uvoz in izvoz po 1. novembra 1940 bo veljal tečaj 119 din za 100 francoskih frankov, odgovarjajoč paritetu zadnjega kotiranja francoskega franka. 2. Ves uvoz do konca oktobra 1940 se bo plačeval na bazi tečaja 126 din za 100 francoskih frankov.

— Zaradi že ležeziškem prometu, zaradi vdora škarpe na ležeziški progi med Hrastnikom in Trbovljami, ki se je pripravil včeraj popoldne, so nastale v ležeziškem prometu med Mariborom in Ljubljano večje prometne ovire. Poštni vlak, ki bi moraj priti v Ljubljano sreča malo pred 22., je mogel nadaljevati v Trbovljan, Christofov učni zavod, Ljubljana, Domo-branska 15. Poseben tečaj zverec. (—)

— **Trgovinski sporazum med Švicico in Jugoslavijo.** Ob koncu prejšnjega tedna so bila v zunanjem ministruštvu končana desetdnevna pogajanja med našo in švicarsko delegacijo. Prišlo je do trgovinskega sporazuma, ki bo poznje se izpopolnjen. Novi sporazum je del prejšnjih, blagovnih in plačilnih sporazumov. Plaćilni sporazum ostane nespremenjen. Gleda blagovnega prometa so pa določeni izvozni in uvozni kontingenti. Sporazum je bil uveljavljen že na dan podpisa 9. t. m.

— **Slab Izvoz puranov.** Poročali smo že, da bi morali biti letos purani na domačih živilskih trgih cenejsi, ker je skoraj povsem ustavljen izvoz. Prejšnja leta smo izvažali največ puranov v Anglijo. Iz samega Hrvatskega Zagorja so na leto izvozili nad 100.000 puranov, predvsem v Anglijo, precej pa tudi v Nemčijo, Švicico in Italijo. Kmetje so prejeli za izvozene purane okrog 10 milijonov din. Na domačih tržiščih je bilo prodanih okrog 50.000 puranov. Zdaj so purani naprodaj v Hrvatskem Zagorju po 12 do 14 din/kg žive teže.

— **Ležeziška zveza v Grčijo obnovljena.** Ležeziška uprava sporoča, da je bila z včerajnjim dnem obnovljena ležeziška zveza v Grčijo. Naši vtič št. 122, ki prihaja v Gjevgjelijo ob 14.08. bo imel zvezo s Solunom ob 16. Vlak iz Soluna, ki prihaja v Gjevgjelijo na naš vtič, ki odhaja ob 15.30 preko Skopja proti Beogradu. V Grčijo namenjeni potniki bodo morali imeti posebno dovoljenje grškega poslanstva v Beogradu.

— **Jutri bo ustanovljena Zveza mest hrvatskih.** Jutri, v petek in soboto bo v Zagrebu posvetovanje Zveze mest hrvatskih. Po ustanovitvi hrvatske Zveze je bila sprožena misel, da se ustanovi tudi posebna Zveza hrvatskih mest. Zveza bo ustanovljena jutri.

— **Sremska Mitrovica ostala brez kruha in soli.** Včeraj je ostala Sremska Mitrovica, središče žita bogatega Srema brez kruha in soli. V mestu je nastalo silno razburjenje, zlasti med siromašnejšim prebivalstvom, ki ne peče kruha doma. Pečki so se izgovarjali, da jim milini niso dobavili niti ene vreče moke, zalog pri nimaju. Milnarji se pa izgovarjajo, da niso mogli dobiti moke, ker jo je pobral Prizad.

— **Samo en muslimanski romar pojde v Mekko in Medina.** En sam musliman v Bosni in Hercegovini se je doslej privabil za romanje v Mekko in Medina, Omer aga Bikić iz vasi Kvaline. Sklenil je kreniti preko Bolgarije, Turčije in arabske puščave v Mekko in Medina.

— **Ustni doktorčki izpit iz javnopravnega skupine je napravil diplomirani pravnik g. Albert Koc iz Ljubljane kot prvi doktorand, ki pripravlja na ljubljanski pravni fakulteti doktorat z disertacijo po novi uredbi o pravnih fakultetah.** Čestitamo!

— **Ali je to potrebno?** Med Trbovljami in Hrastnikom se je včeraj utrgal plaz in škarpa je zasul lev ležeziški tir. Zato je nastal v ležeziškem prometu zastoj. To je razumljivo. Razumljivo pa ni, da je nastal zaradi tega zelo občuteni zastoj tudi v postrem prometu. Po tej progi v Ljubljano namenjeno pošto so poslali preko Sevnice, Št. Janža in Trebnjega po domeljski progi in tako bo romala od včeraj do danes popoldne, morda pa prispe v Ljubljano še jutri. Ali bi ne bilo v takih primerih mogoče poskrbeti da bi se vsaj vajenjska pošta prepeljala po krajski poti in hitreje, da bi ljudje ne trepeli skode? Pri nas napravi vsaka tudi najmanjša nezgodba tako zmedo v prometu, da moramo opozoriti na to tiste, ki jim je dolžnost skrbeti, da gre promet kolikor toliko v redu, zlasti če utegne nastali zaradi zastaja občutna škoda.

— **Brez hudobije ne gre.** V »Slovenčevki« rubriki »Kaj pravite« žigos danes nekako trgovko, ki je zelo grdo ravnala s svojo odjemalko, ker ji ni mogla takoj plačati špecerje. »Slovenec« odnosno njegov dopisnik bi pa ne bil to, kar je, če bi v svoji krščanski ljubezni do bližnjega tudi pri tej prilikli ne lopnil po nacionalnih in socialnih organizacijah, če, glejte, take ljudi imajo v svojih vrstah. Ce je tista trgovka res sodelovala ali če se sodeluje v organizacijah, ki so gospodrom in Kopitarjev ulicu trm v peti, naj imajo vsaj toliko poguma, da pridejo z imenom na dan, da bodo lahko tiste organizacije tako garjevo ovoce izključile. Kaj more za to organizacija, ce ima poleg zrna v svoji vrstah tu pa tam tudi plevel? Gospod, kaj se v vaših organizacijah sami angeli?

— **Podrazitev slasidic v Zagrebu.** V Zagrebu so se podrazile vse slasidice in sicer povprečno za 100%. Silno so narasele tudi cene likerjev in drugih alkoholnih pičaj. Na drugi strani so pa stopili v stavko na meščeni slasidarnici, ki zahtevajo povisitev moke.

— **Jajca tudi v Zagrebu po dva din.** Kar-kor v Ljubljani so se jajca tudi v Zagrebu podrazili in jih prodajajo zdaj po 2 din. Prodajalci pa pravijo, da se bodo jajca v kratkem poncenia.

— **Odpreni dovoljenja za moko iz Vojvodine.** Prejeli smo: V poslednjem času je ustavil Prizad izdajo odprenih dovoljenj za moko, ker nakupuje večje količine moke v določene svrhe. Prevod bo pa kljub temu poskušati izposlovati priznanje sklepov, ki bi jih napravili slovenski kupci z vojvodinskimi mlinci. Zato poziva vse kupce moke, da vedno pravijo vsak na-kup moke Prevodu z navedenim podatkov bo Prevod skušal dosegiti od Prizada dovolitev odprenih dovoljenj.

Njega so potem težko ranjenega in nezvestnega prepeljali v bolnico.

— **Nesreča.** Z Ježice so včeraj popoldne pripeljali v bolnico dva ponesrečenca, ki ju je podrl neki avtomobilist. Prvega je avto podrl pečarja Mirka Oršiča, ki se je peljal s kolesom po opravkih, druga žrtev pa je bil 18letni delavec sin Janko Komar iz Male vasi. Oba ponesrečenca sta dobita poškodbe po životu in po glavi. Iz Lukovice so pripeljali v bolnico 26letnega zagara Antona Mava, ki mu je žaga odrezala prste na levi roki.

— **Strašna smrt bolne starke.** V Dubrovniku je živel silet starca Luca Mihailevič, ki je bila zadnja leta priklenjena na bolniško postelje. V ponedeljek pa večer je prizgal srečo in jo postavila kraj sebe. Kar se je vnela oblike in hipoma, ki je bila nesrečna starka v plamenih. Sosedje so opazili dim in zaslišali krike. Prihiteli so in spravili starco v bolnico, kjer je pa se istega večera v strašnih mukah izdržal.

— **Samomor zapuščenega dekleta.** V vasi Kapeli sta se že dolgo ljubila 19letna Marija Bednjak in 27letni krojaški pomočnik Nikolja Soboček. Od kar je pa dobil fant službo v Beogradu, je zadek dekleta zanesljavljali in njegovo ljubezen se je ohlašala. Dekle je zelo trpelo. Končno je prisia vrat, da se namerava Soboček z drugo poročiti. To je dekleta tako potrlo, da se je zastrupila z octovo kislino, poleg tega si pa razparala trebuh, da je bila takoj mrtva.

— **Kupovalci radijinskih aparativov, pozor!** Radio aparat znanike Orion 150, stičevnike 57046, ki je zadaj v aparatu in tekoče stičevlje 4344, ki je vrgana spodaj v omaričko, je bil ukrenut Marki Ivani v Hrastjem Štev. 7. gostilna »Pri Tinčku« v Ljubljani. Tat bo gotovo skušal aparat prodati za vsake cene. Omarična aparata je iz orehovine. Na desni strani spredaj je skalna postaja, na levi pa zvočnik. Aparat je na tri gume. Če bi kdo zlostil tatu, ozroma prodajalca tega radioaparata, naj ga takoj prijavi ormoški postajai na Vevčah, pošta Devica Marija v Polju.

— **Prenovljena Šola v Prekmurju.** Prosvetni oddelki kr. banske uprave poročata, da je bilo dne 19. oktobra t. l. kolavirano dozidano šolsko poslopje v Andrejčah, okraj Murske Sobote. Poslopje ima zidaj 2 učilnici, pisarno in manjše stanovanje za šolskega upravitelja. Stroški znašajo 75.000 din.

Iz Ljubljane

— **Ali Naše ljubljanske naročnike ponovno opozarjam, da prizna naša uprava le plačila po naših inkasanti gr. Jožefu Vrabecu in Martini Žabnikarju ali pa ne posredno v pisarni uprave. Plačil potom raznascalcu uprava ne more priznati, in raznascaliči tudi nimajo v nobenem primeru pravice sprejemati demar.**

— **Iz Zidarske dela pri novi tržnici.** Obrisi nove tržnice vzdolj Ljubljance od Pogačarjeve trga do zmajskega mostu se že jasno kažejo. Kamnit obredni zid ob Ljubljanskem je že gotov. Od te strani pa postopek nadstropno, ker sta klet in pritičje nad temi. Ob Pogačarjevem trgu je sezidan tudi že del pritičja; tu je zidovje specno. Za okna in vrata so puščene velike, okvare odprtine, tako da je polnega zidu malo ter delo zaradi tega hitreje napreduje. Če bo vreme še nekaj tednov ugodno, bo tržnica še pred zimou pod streho. Potem bodo lahko delo nadaljevali, če ne bo iz-

redno hudega mraza. Prvotno so namenili tržnico odpreti že o novem letu. Delo bi napredovalo mnogo bolj, a ga je slab vreme zelo oviral. Vendar pa smoemo pričakovati, da bodo vsaj spomladni lahko počeli stare mesarske stojnice.

— **Ij Slava dravške stalne vojne bolnice.** Dravška stalna vojna bolnica in bolnišča četa proslavita jutri slavo sv. Kuzme in Damijana. Služba božja z rezanjem kolača je bila ob 10.30 na dvorišču bolnice na Zaloški cesti 29.

— **Ij Prvo litočno predavanje Pedagoškega društva.** Bo v ponedeljek 18. t. m. ob 18. uri v predavalnici Mineraloškega inštituta na univerzi. Ob prihodu zlote letnice smrti našega pedagoša Hinka Schreinerja bo predaval ga A. Černejeva »O pomenu Schreinerjevega dela za slovensko pedagogiko. Po predavanju se bo vršil redni letni občin zbor društva. Vstop prost.

— **Ij Obrnisko društvo v Ljubljani vabi vse svoje člane, da se v čim večjem številu udeleže pogreba za pok. Ivanom Giudom, frizerskim mojstrom v Ljubljani, ki bo v četrtek ob 15. z 2. kapelico sv. Janeza.**

— **Ij Kako bomo pridevali na vrtu vso zelenjeno?** ki je potreben za dom, o tem bo predaval v petek 15. t. m. ob pol 20. v deži ljudski šoli v Sp. Šiški gospod inž. Čiril Jeglič, banovinski referent za pospeševanje vrtnarstva. Vsa druga navodila so priobčinje v razglasnih omaricah.

— **Ij Ljudska univerza, Kongresni trg, Filharmonija.** Drevi bo predaval v malih dvoranah g. dr. Aleksander Makleco, profesor na univerzi v Ljubljani. Tema: Tisk kot vzrok zlomina. Vstop prost. Začetek ob 20.

— **Ij Vse kraje.** Zelenjskemu kurjaču Klobčiču sta bili ukrajeni iz drvarnice v kleti dve delovni oblike, vredni 600 din. Izpred neke barake na Smartinski cesti je tat odnesel Fani Topčevičevi s kolesa usnjato avtokovo, v kateri je imela nekaj praznih vreč. — Polovico zunanjega okna je nekdo odnesel iz pritilenega stanovanja Ivanki Dolarjevi na Tyrševi cesti 12 in s tem povzročil 150 din skode. — Izpred

Maribor, 12. novembra.

Obstal je na križišču Koroševe ulice in občudoval, kako se že od začetka jeseni dalje igračajo z okrasni zvočenini uličnih križišč. »Srečni Mariborčani! da si privedete kar okraske ob ulicah, katerih ena je lepša od druge. Po takem — skoraj bi rekel — razkošju na cestah lahko sklepam, da je ves Maribor tako preskrbljen z lepimi cestami in ulicami, posebno pa ob mestni meji proti Mariborskim občinam...«

Prijatelj, če hočete spoznati pravi Maribor po njegovih ulicah in cestah, ne občudujte preveč tega razkošja in igračanja ob naših promenadnih ulicah, marvec oglejte si na primer magdalensko četrto. Seveda ne Rusko in Pobreško cesto, marvec pojrite tja gradi proti Magdalenskemu parku, za katerim se dviga ponosna nova zgradba državne realne gimnazije. Od Mayskyeve ceste krenete ob jezuitski naseljeni preko koroške proge in potem naravnost proti topniški vojašnici. Tu imate Jadransko cesto. Ce bi smeli fotografirati, bi vam svetoval, da vzamete s seboj dober aparat, zakaj hvaležnega dela za spomin

Severjeve trgovine na Gospodarski cesti je tam ukradel Zdenki Kovačevi s koleso 160 din vredno dinamo-svetilko. — V go-stilni Lloyd na Sv. Petru cesti pa je nekdo ukradel Karlu Štefku temnošivo sukno, v kateri je imel tudi 300 din.

— **Ij NA VSAKO MIZO LASKO PIVO**

— **Ij V Stritarjevi ulici št. 6 v Ljubljani pri franciškanskem mostu se sedaj nahaja optik in urar FR. P. ZAJEC, torej ne več na Starem trgu. — Samo kvalitetna optika. 3. 1.**

— **Ij Ocvrte piške, poročja 12 din, pečen puran, poročja 14 din, v gostilni Lovšin.** 467 n

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. ur

Sreda, 18. novembra: Pohujanje v dolini Šentlporianski. Red B

Cetrtek, 19. novembra: Revizor. Red cetrtek

Petak, 15. novembra: Skrivalnice. Red A

Sobota, 16. novembra: Lepa Vida. Izven

★

Drama pripravlja kot naslednji novosti letosne sezone mladinsko igro Burnetove »Mali lordi« s Simčičevim vlogi ter Saričevim v logom vlogi materje, Skribinom kot starim lordom, Drenovcem — advokatom Havishamom, Danesom — trgovcem Hobsonom, Severjem — snaičcem cevljekom Dickom, Slavčevom — služnikom Mario, Gabrijelčičevom — sleparko Mino, Presetnikom — Thomasom, Bratino — Hipkinsom in Potokarjem — Wilkinsom. Režiser: prof. Šest.

Magdalenske ceste brez gospodarja? Izprehod po Jadranski, Žitni in Jezdarski cesti

na današnji čas bi nasli tu v izobilju. Tako pa vam samo priporočam: obutje si čevlje, po katerih da greste v zadnjo in najbolj blatno hribovsko vas. In na gorječe ne pozabite. Potrebovali jo boste za opore preko nestevilnih milaku, tudi če je sicer lepo in drugod suho. Posebno dobro si zapomnite tisti zadni del Jadranske ceste, ki leži ob gostilni »Pri zelenem vencu« in se konča v Stritarjevi ulici s prehodom na Ljubljansko cesto. Od tu kreneš na desno po Stritarjevi ulici ob vmesnjeno novi zgradbi, a ko prideš do napisla Žitna ulica, poskusite, če prideš tu skozi. Ce se vam to posreči in niste utehili v blatu, prideš po Jezdarske ulice, po katere zadnjem koncu desno prideš znotraj.

Za enkrat boste imeli tega sprehoda več dovolj. Pa svoje vtise kolikor mogoce verno opišite, posebno gledate na vprašanje, če se vam zdi, da imajo te

Konzumne zadruge nepotrebne?

Odpornost gospodarskih krogov proti ustanovitvi predpisanih konzumnih zadrug pri industrijskih podjetjih

Ljubljana, 13. novembra
Ljudje so morda prezrlji, da je bilo z ministarsko uredbo predpisano ustanavljanje posebnih zadrug pri podjetjih, ki zaposlujejo nad 50 uslužbencev; te zadruge bi naj prevzele načelo preskrbovanja uslužbenec z življenjskimi potrebsčinami, bile bi torej neke vrste konzumne zadruge, ustanovne, kakšne še imajo večja podjetja in ki so znana pod imenom stovarniški konzumi.

Namen uredbe ni bil slab, a tudi v tem primeru se sestavljali novih predpisov niso posvetovali s pristojnimi gospodarskimi ustanovami. Z ustanovitvijo preskrbovalnih ustanov pri podjetjih nameravajo delavstvo in nameščenstvo začeti prenaglim naraščanjem draginje in jin omogočiti redno nakupovanje najpotrebnnejših življenjskih potrebsčin. Vprašanje je se veda, ali je to splet izvedljivo pri srednjih in manjših podjetjih, kjer bi se zadruge najbrž ne mogle založiti z blagom tako dobro da bi tudi njih ne potegnil v svoj vrtine proces draginje. Tega zdaj ne moremo raziskovati. Napacno bi bilo tudi zadevo preveč poslošiti, saj bi morda tu in tam kazalo urediti preskrbovanje delavstva s takšnimi zadrugami, kjer jih še ni, med tem ko bi bilo zopet drugje splošno skodeljivo.

Ze zaradi tega pa, ker so pokazali naši gospodarski krogi takoj odločen odporn proti ustanavljanju preskrbovalnih zadrug, edini pri podjetjih, dvomimo, da bi se te ustanove lahko koristno udejstvovale četudi bi bile potrebne. Za nje bi pač morali podjetniki pokazati prav tako primereno razumevanje kakor delavci in nameščenci, saj bi bilo neobhodno potrebno obujansko, povsem složno sodelovanje, s slogom med ljudmi in mogoče diktirati.

Zbornica za TOI v Ljubljani je naslovila na ministra za socialno politiko spomenico, ki jo je sestavila, čim je bila poučena o načrtu uredbe o potrošniških zadrugah pri podjetjih. Med tem je bila uredba že izdana, vendar pa pričakujejo da se jim jo bo

posrečilo razveljaviti vsaj za Slovenijo. ZTOI namreč v svoji spomenici dokazuje, da vladajo v Sloveniji posebne gospodarske in socialne razmere, različne od razmer v drugih pokrajnah države, kjer bi bila morda bila ministrska uredba koristna.

Predvsem dokazujejo, da je industrija v naši državi decentralizirana in da 93% industrijskega delavstva še vedno ni izgubilo zvezje z nemško v kmetijstvu. Velika večina delavstva se rekrutira iz vaskin občin, kar je zbornica ugotovila z anketo. Ob tej priliki so tudi ugotovili, da so številni delavci lastniki hišic in njivic ali vsaj vrtov ter da pridejajo predvsem komprimirati povrtnino na svoji zemlji. Delavke v mnogih primerih stanujejo pri svojih starših ali v svojih družinah, kjer se seveda radi hranijo. Večja podjetja najemajo delavce izmed okoliškega prebivalstva, do potrošnje 30 km daleč, delavec se vozi na delo navadno s posebnimi lokalnimi vlaki, avtobusi in zlasti s kolesi, saj ni brez pomena da bo Slovenija kmalu štela 200.000 kolesarjev.

Tako zbornica dokazuje, da je struktura prebivalstva v Sloveniji precej drugačna in da v industriji zaposleno delavstvo še ni izrazito industrijsko, povsem odtrgano od zemlje, to se pravi, da mu ni treba kupovati vseh življenjskih potrebsčin. Razen tega pa zbornica se sklicuje na izredno gosto mrežo trgovinskih obratov v dravski banovini, saj je okrog 10.000 trgovin, to je sicer paradoks: delavstvo ni tako navezano na trgovino, ker nekatera živila samo pridejajo, a je vendar toliko trgovin, kakor da morajo ljudje kupovati vse. Upoštevati je treba zlasti, da celo 95% trgovin prodaja živila. To se pravi, največ je trgovin z mešanim blagom in specijami. Povprečno pride samo 110 prebivalcev na trgovinski obrat, toda ne le odvisnih; smemo računati, da odpade na trgovinski obrat povprečno le 30 družin. Promet teh trgovinic je seveda majhen. To dovolj jasno kaže, da ni več potrebe po

novih prodajalnih in razumljivo je, ce se trgovci zelo boje ustanavljanja tovarniških prodajal. Treba je še upoštevati, da pri nas posluje prav v industrijskih krajih že mnogo delavskih konzumnih in nabavljalmih zadrug in kmetiških zadrug. Anketa zbornice je pokazala, da je večina delavstva že včlanjena pri konzumnih zadrugah in bi bilo že zaradi tega v mnogih krajih nesmiselno ustanavljati konzumne zadruge pri posameznih podjetjih.

Najboljši primer tovarniških konzumov nam nudita aprovizacijska konzumna Kranjske industrijske družbe na Jesenicah in Trbovljenske premogokopne družbe v Trbovljah. Nekateri sodijo, da sta se ta konzuma zelo dobro izkazala v hujih vremenskih delavstvu, predvsem zaradi tega, ker kupujejo blago ceneje kakor bi ga v trgovinah, saj ne plačuje niti režijskih stroškov. Ustanovi nabavljata življenjske potrebsčine v velikih količinah in je blago že zatocene.

Zbornica se sklicuje tudi na to, da so številna industrijska podjetja že na željo delavstva, povsod, kjer se je izkazala potreba, kreditirala nakup najvažnejših živil za delavce. Razen tega se opozarja, da je bil nedavno ustanovljen Banovinski prehranjevalni zavod za preskrbovanje prebivalstva z najpotrebnnejšimi živili; zavod ima tudi nalogo, da ustanovi svoje podružnice, kjer koli bi se pokazala potreba po njih.

Gleda na vse to je zbornica izjavila, da v Sloveniji ni potrebe po ustanavljanju potrošniških zadrug pri podjetjih, ces, vprašanje preskrbe delavstva z živilom je že zadovoljivo rešeno na zasebno pobudo. Nove ustanove bi povzročile samo zmesto v sedanji organizaciji preskrbe prebivalstva z življenjskimi potrebsčinami.

Kakšno stališče zavzema delavstvo v tej zadevi, še ni znano. Zanesljivo je, da je delavstvo zadovoljivo s svojimi tovarniškimi konzumi, kjer jih ima. Čeprav tudi te ustanove niso brez vseh pomankljivosti.

Izboljšanje statistične službe pri ljubljanski železniški direkciji

Ljubljana, 13. novembra
Ljubljanska železniška direkcija si je zadnje čase prizadela olajšati ter pospešiti delo na postajah pri sestavljanju potniške in blagovne statistike. Posrečilo se jim je uvesti povsem nov način sestavljanja statističnih podatkov na podlagi začinknega mesečnega računa.

Z uspehom so lahko zadovoljni, saj si na postajah poslej prihranijo povprečno 90% na času, a razen tega je delo zaradi poenostavljanja lažje. Tudi direkcija prihrani mnogo na času, okrog 80%. Precej prihrani tudi na tiskovinah, celo 90 odst. Kaj to pomeni, sprevidimo po tem, da bodo prihranili na samih tiskovinah na leto okrog 14.000 din. na plačah pa 300 tisoč din. Upoštevati je treba še, da bodo na postajah prihranili na leto najmanj 80.000 delovnih ur.

Tudi glede na samo statistično službo ima novi način velike prednosti. Zdaj lahko razčlenjujejo vse potniški promet v podrobnostih, na število potnikov, potniških kilometrov in dohodkov. Ta statistika vsaj približno omogočuje tudi ugotovitev, koliko potnikov se poslužuje vozilnih popustov. Značilno je, da znaša število potnikov na

področju ljubljanske železniške direkcije na leto približno 1.200.000 več kakor jih je izkazovala doslej statistika starega sistema. Prejšnje čase so lahko račun potniških kilometrov zaradi komplikiranosti in obsežnosti sestavil samo enkrat na leto in tedaj je to delo zahtevalo 200 delovnih ur. Zdaj je potrebno za ugotovitev natančnejših številk samo 10 ur na dan. Glavna direkcija državnih železnic bo lahko dobivala podatke o številu potnikov, potniških kilometrih in vplačilih vsak mesec najpozneje do 20. v mesecu, med tem ko jih prejše 25. Hitreje bodo zbrali letno statistik.

Ponovljeno je, da bodo tudi druge železniške direkcije kmalu začele posnemati način ter uvede njen izboljšani način statistične službe. To je tudi velik gospodarski pomemba za vso državo.

Pričakovati smemo, da bodo tudi druge železniške direkcije kmalu začele posnemati način ter uvede njen izboljšani način statistične službe. To je tudi velik gospodarski pomemba za vso državo.

Obračun dela protituberkułozne lige v Kranju V četrtek je imela občni zbor — Vseh preiskav je bilo 7885

Kranj, 12. novembra
potrdil tudi obisk občnega zobra.

Ogromno delo v dispanzerju je opravljeno z natančnostjo in v uspehu. Vseh preiskav je bilo 7885, obiskov začitne sestre pri bolničkih pa 274. V tem letu je vodstvo dispanzera prevzel po g. dr. Neubauerju njegov učenec g. dr. Grujič. Po njegovih besedah se bo s sistematičnimi pregledi učnega osebja, nameščenstva, delavstva, vajencev itd. še nadaljevalo. Razumljivo je, da so potrebna za tako široko zasnovano v odgovorno delo velika denarna sredstva, saj se liga ne omrežuje samo na pregledovanje zdravil, ampak podpira tudi bolnike in jih zdravi. V veliki meri prispeva za vzdrževanje lige posebno kranjska občina, medtem ko so okoliške občine zelo skromne. Tudi industrija in OZUD prispeva velike vsote za protituberkułozno delo, a pozabiti ne smemo, da se tudi širše občinstvo oddolžuje, bodisi s članarino ali pa s prispevkami ob nabiralnih dneh

v protjetinem tednu. Če bi primerjalj ljudske prispevke z ostalimi, bi videli, da ljudi le še žrtvujejo za potrebe akcije nekaj, a s tem ni rečeno, da se ne bi smelo žrtvovati še več in popolnoma onemogočiti zavrnitev univerzitete jetike med narodom.

S pametnim gospodarstvom se je ligi posrečilo celo prihraniti lep znesek, s katerim bo mogoče urediti higienične prostore za bolnike ali pa vložiti denar v centralni sanatorij, ki ga bo verjetno graditi centralni odbor. Z željo, da bi mizerne prilike bolnikov, ki so za našo skupnost in čas sramotne, privedle v ligi groz našega ljudstva, ki bi bila zavzetna za potrebe zaključeno.

Ženska hoja

Nad polovico žensk hodi s konci nog nagnovnem naprej, okrog 41% žensk ima konce nog med hojo obrnjene na ven in samo 5% ima račo hojo. Te podatki je zbral ameriški učenec Franklin Hartfield iz Bostonia, ki je opazoval 20.000 žensk v raznih krajih Amerike. Hartfield trdi, da so njegovi podatki merodajni ne samo za Ameriko, temveč tudi za Evropo.

Po Hartfieldovem mnenju so hodili predniki ženske po vseh starih. Njegove roke in noge so morale biti obrnjene na znotraj, ker je človek v pravilnih časih plezal po drevju prav tako kakor opica. Še sedaj vidimo pri novorjenčkih prizadevanjih obračati noge na znotraj. Hartfield je skušal tudi ugotoviti starost ženske po načinu njene hoje. Ugotovil je, da obrača tri četrtine žensk v starosti nad 40 let, noge na ven. To pa ni odvisno od starosti, temveč od teže, kajti priletne ženske so večinoma debeluhaste.

Kako nastane tornado

Nekateri kraji Severne Amerike in Tihega oceana so pogosto izpostavljeni silnim viharjem kakršnih v Evropi sploh ne poznamo. Tornado, kakor se imenuje tak vihar, zapusti navadno strahovito opustošenje in povzroči ogromno škodo. Ena najvažnejših nalog meteoroškega odbora pri ameriškem poljedelskem ministrstvu je proučevanje in opazovanje takih viharjev. Naštanki viharja spada med najdramatičnejše prirodne pojave. Nebo je jasno in ozraje, ne more nikoli nastati potreba obroženega spopada, »če položaja ne bodo pokvarile dinastične nerodnosti ali liberalne neumnosti«. Dejstvo, da se iz poznejne zaradi nekaterih storjenj napak stanje spremeni, je po nemškem mnenju eden najvažnejših vzrokov nemškega in ruskega zloma v svetovni vojni.

Kar pridrži vihar sam. Kakor oreheve lupine poskakujejo na valovih največje ladje, na suhem se pa majajo največje pot. Potrdil tudi obisk občnega zobra.

Townsend je pa sedel za okroglo mizo. Motril je dva gosta, ki sta bila pravkar vstopila in na nič ni mislil.

Edmund O'Hara:

Tajna profesoria Morbidusa

Roma

— Delam pod tujim imenom v Russellovih tovarni. Bojim se, da sem že postal sumljiv. Na sledu sem razbojniki, torej sem najbrž že v nevarnosti. Cez tri dni ob istem času vas zopet pokličem. Dotej pa... Ali me slišite?

— Slišim, kar nadaljujete.

— Dotej pa ugotovite prosim preteklost, gmotne razmere in sedanjih poklic profesorja Morbidusa.

— Prosim, ponovite ime, nisem razumel. Ime in naslov.

— Profesor... — je začel Townsend. Kar se je zdržal. Kratek pok mu je udaril na uho.

— Halo, ali me še slišite, halo, halo!

Na drugem koncu voda se ni nihče oglasil. Kaj je pomenilo to? Ali je bil pogovor prekinjen? Townsend se je ugriznil v ustnico in stopil zopet k krmarju.

— Bil sem prekinjen, — je dejal in se čudil, da je mogel to tako mirno izgovoriti. Prosim vas, prekrbite mi še enkrat zvezo.

Debeluhasti krmar se je odmajar v telefonsko

celico, Townsend je pa sedel za okroglo mizo. Motril je dva gosta, ki sta bila pravkar vstopila in na nič ni mislil.

Krmar se je vrnil.

— Vod je pokvarjen, — je dejal in skomignil z rameni.

Townsend je samo prikimal z glavo. Vrgel je na mizo kovanec, potem pa je krenil na pot. Zopet je tekel po isti stezi nazaj in zopet je pogledal skozi špranjo v vratah, preden je vstopil v lokal.

Vse je redno. Mož v kotu še vedno sedi, kakor je sedel in vendar Townsend ni mogel biti miren. Prekinjeni telefonski razgovor z New Yorkom se mu je zdel več nego sumljiv.

Naglo je odprl vrata in skočil čez prag. Dim in vročina sta mu malone zaprla sapo, oči so ga pekla in za hip jih je zatisnil. Potem je pa zopet dvignil veke in se presenečeno zagledal v moža, ki je stal naslonjen na godbeni podij. Bil je mož v preprosti delavški obleki, kakor vsi drugi v lokalih, na obrazu mu je igral lahen smehljaj, ki ni mogel nikogar prestrašiti. In vendar je bilo Townsendu kakor da ga grabi ledena roka za srce.

Mož, ki se mu je tako prijazno smehljaj, je bil Strong.

XVI

Nobenega dvoma ni moglo biti. Ta obraz, te malone dekljisko mehke potopez in nekajliko nakodranj lasje, vse se je bilo nepozabno vtisnilo Townsendu v spomin. Čudno se mu je zdelo samo to, da se je

ta mož smehljaj. Gledal ga je in se nedolžno smehljaj, saj je moral tudi on nedvomno takoj spoznati Townsenda.

Townsend je naglo razmišljaj. In dočim je z napornim raztegnil usta v širok smeh, so njegovi možgani mrzlično delovali. Da bi ga Strong ne bil sposabil.

— To je bilo neverjetno. V Townsendovem spominu je jasno živel pogled, s katerim ga je bil takrat ošmil Strong pri šefu policije. Niti misliti ni bilo mogče, da bi bil tak počasni.

— Prijetna svečanost, — je dejal Townsend in potrejal Stronga prijateljsko po ramu. Ne, dokler ni bil siguran, da ga je dejal.

Strong se je spošljivo nasmejhnil, kakor čisto trenzen človek, ki noče razdražiti pijanca.

— Da, prav prijetno, — je dejal tihom in kakor da je v duhu odsončen.

Velike nedolžne otroške oči ima, — je pomisil Townsend. Toda temu se ni dolgo zbegati. Da znajo otroške oči gledati čisto drugače, to je vedel on najbolje. Strong igra komedijo, o tem ni dvoma in bil je izreden igralec. Townsend se je malone sramoval samega sebe, ko je primerjal svojo igro z umetniškimi sposobnostmi svojega nasprotn